

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W CZĘSTOCHOWIE ZA ROK 2010

Częstochowa, styczeń 2011 r.

I. INFORMACJE OGÓLNE

Podstawą działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Częstochowie jako instytucji polityki społecznej państwa jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać przy wykorzystaniu własnych uprawnień, zasobów i możliwości oraz rozwiązywanie problemów społecznych poprzez wsparcie rodziny w odbudowywaniu w niej prawidłowych relacji oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności. Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez wspieranie ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Wsparcie instytucjonalne w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne, staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać. Formy wsparcia dziennego powinny być wykorzystane przed formami całodobowymi.

1. Do zadań priorytetowych MOPS należą działania ukierunkowane na :

- 1) pomoc rodzinie w trudnościach materialnych w szczególności poprzez pomoc rzeczową i materialną,
- 2) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- 3) tworzenie alternatywnych form działania oraz programów dożywiania i wsparcia rzeczowego oraz usługowego, kierowanego do dzieci wychowujących się w rodzinach o niskim statusie materialnym,
- 4) realizacja działań mających na celu utrzymanie dziecka w rodzinie zastępczej,
- 5) rozwój różnorodnych rodzinnych form opieki zastępczej jako alternatywy do wychowania w placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- 6) tworzenie osobom niepełnosprawnym warunków umożliwiających samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie,
- 7) aktywizowanie osób bezrobotnych poprzez realizację projektów finansowanych ze środków EFS.

II. DZIAŁ ORGANIZACYJNO – ADMINISTRACYJNY

1. Do zadań działu należą:

- 1) sprawy organizacji i funkcjonowania MOPS w szczególności:
 - a) bieżąca kontrola terminowości realizacji uchwał Rady Miasta Częstochowy, zarządzeń i poleceń Prezydenta Miasta Częstochowy, zarządzeń i poleceń Dyrektora MOPS,
 - b) prowadzenie rejestru umów,
 - c) opracowywanie we współpracy z innymi wewnętrznymi komórkami organizacyjnymi MOPS projektów odpowiedzi na interpelacje i wnioski radnych Miasta Częstochowy,
 - d) podawanie do wiadomości aktów prawa miejscowego, wewnętrznych aktów normatywnych MOPS,
- 2) obsługa kancelaryjna MOPS, a w szczególności:
 - a) organizowanie codziennego przepływu przesyłek i korespondencji zewnętrznej i wewnętrznej w MOPS,
 - b) umieszczanie obwieszczeń i informacji na tablicy ogłoszeń,
- 3) sprawy organizowania i przeprowadzania postępowań w sprawach o udzielenie zamówienia publicznego,
- 4) przygotowywanie zakresów rzeczowych i realizacja inwestycji i remontów oraz napraw bieżących,
- 5) projektowanie dokumentacji remontów i inwestycji wykonywanych w obiektach zajmowanych przez MOPS,
- 6) konsultowanie, opiniowanie oraz analiza planów finansowych w zakresie inwestycji i remontów nadzorowanych jednostek pomocy społecznej,
- 7) zapewnienie właściwych pod względem technicznym warunków lokalowych dla funkcjonowania MOPS oraz załatwianie spraw formalnoprawnych związanych z pozyskiwaniem i użytkowaniem lokali,
- 8) opracowywanie na podstawie wniosków składanych przez wewnętrzne komórki organizacyjne MOPS zapotrzebowania na materiały, wyposażenie oraz usługi,
- 9) wykonywanie umów w zakresie zakupu materiałów, wyposażenia oraz zamówionych usług,
- 10) prowadzenie ewidencji majątku MOPS oraz kart indywidualnego wyposażenia,
- 11) prowadzenie archiwum,

2. Zamówienia publiczne.

Przeprowadzono łącznie 43 postępowania z ustawy prawo zamówień publicznych w tym:

- 1) 14 postępowań prowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego,
- 2) 12 postępowań prowadzonych w trybie zapytania o cenę,
- 3) 17 zamówień z ustawy art. 4 pkt 8.

III. REJONOWE ZESPOŁY POMOCY SPOŁECZNEJ (NR 1, 2, 3)

Współczesna pomoc społeczna skierowana jest głównie do rodzin i osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, sytuacji kryzysowej. Sytuacje kryzysowe w jakich znalazły się współczesne rodziny stanowią następstwo negatywnych zjawisk społecznych. Do głównych negatywnych zjawisk należą: bezrobocie, niepełnosprawność, ubóstwo, niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, uzależnienia (w tym alkoholizm, narkomania), bezdomność, znaczny wzrost rodzin rozbitych i samotnie wychowujących dzieci oraz borykających się z problemami natury finansowej i opiekuńczo-wychowawczej.

Zadaniem pomocy społecznej jest przeciwdziałanie i niwelowanie skutków negatywnych zjawisk społecznych oraz tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania rodzin. Problem choćby jednego z członków rodziny postrzegany jest jako dysfunkcja całej rodziny. Dlatego też praca z indywidualnym przypadkiem jest zarazem pracą na rzecz całej rodziny dotkniętej kryzysem.

1. Pomoc w formie zadań zleconych (tabela nr 1)

(Tabela nr 1)

Rodzaj świadczenia		Liczba rodzin	Koszt w zł.
Zasiłek stały		272	1 101 486
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną	zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych	355	896 400
	remont i odbudowa zniszczonych budynków mieszkalnych	116	1 938 870
	wyprawka szkolna dla dzieci powodzian	112	145 000
	wypoczynek letni dla dzieci powodzian	4 dzieci	-
	remont zniszczonych budynków (środki Marszałka Województwa Śląskiego)	4	33 157

2. Pomoc w formie zadań własnych (tabela nr 2)

(Tabela nr 2)

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Koszt w zł
Zasiłki okresowe	725	821 703
Zasiłki celowe	1021	422 181
Zasiłki celowe na pokrycie kosztów pogrzebu	9 osób	26 964
Talony	54	45 780
Opał w naturze	147	47 086
Specjalne zasiłki celowe	86	15 426

Oprócz pomocy finansowej i rzeczowej Rejonowy Zespół Pomocy Społecznej świadczyły pracę socjalną czyli działalność zawodową mającą pomóc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. W 2010 r. ogółem pracą socjalną objęto 6 441 rodzin, w tym tylko pracą socjalną 34 rodzin.

IV. SEKCJA OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

1. Zadaniem priorytetowym sekcji w 2010 było:

- 1) przeprowadzenie VII edycji akcji propagującej rodzicielstwo zastępcze „Masz serce otwórz do niego drzwi”,
- 2) zorganizowanie V Konferencji Rodzicielstwa Zastępczego ” Moje serce dało ci dom” – stopień realizacji
- 3) prowadzenie działalności grupy wsparcia dla rodzin zastępczych,
- 4) tworzenie mieszkania chronionego dla pełnoletnich wychowanków z placówek opiekuńczo - wychowawczych i rodzin zastępczych,
- 5) kontynuacja i rozszerzenie pracy zespołu opiniującego – doradczego w sprawie rodzin zastępczych.

Podjmując działania w ramach założonych priorytetów przeprowadzono w dniach od 22.02.2010 r. do 05.03.2010 r. VII edycję akcji propagującej rodzicielstwo zastępcze. W ramach tej akcji przeprowadzono kampanię informacyjną poprzez plakatowanie, udzielanie informacji w lokalnych mediach – radio, telewizja, prasa. Udostępniono również infolinię, w której udzielano fachowych informacji na tematy dotyczące idei rodzin zastępczych. Zainteresowanie akcją było duże. Informacji o zasadach funkcjonowania rodzin zastępczych udzielono 89 osobom. Akcja „Masz serce otwórz do niego drzwi” zwróciła uwagę na obecną sytuację dziecka pozbawionego opieki i miłości rodziców biologicznych.

W maju 2010 r. została zorganizowana V konferencja poświęcona rodzicielstwu zastępczemu pod hasłem „Moje serce dało ci dom”. Celem tej konferencji było przybliżenie

społeczeństwu lokalnemu funkcjonowania rodzin zastępczych oraz zwrócenie uwagi jak ważną i nieocenioną rolę pełnią w życiu dziecka pozbawionego opieki rodziców biologicznych. Konferencja zgromadziła przedstawicieli wszystkich instytucji pracujących na rzecz dziecka i rodziny. Rodziny zastępcze, które najdłużej funkcjonują na terenie Miasta Częstochowy otrzymały wyróżnienia i dyplomy.

W grudniu 2010 r. roku odbyło się posiedzenie zespołu opiniującego – doradczego dotyczące omówienia sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. W posiedzeniu zespołu brali udział pracownicy Sekcji Opieki nad Dzieckiem i Rodziną, kuratorzy, przedstawiciele sądu i ośrodków adopcyjno – opiekuńczych, psychologzy, pedagodzy. Szeroko omawiane były problemy dotyczące funkcjonowania istniejących rodzin zastępczych oraz sytuacji dzieci umieszczonych w tych rodzinach. Rozpatrywano możliwość powrotu dzieci do rodziców biologicznych.

1. Liczba wydanych decyzji administracyjnych (**tabela nr 3**)

(Tabela nr 3)

Pomoc jednorazowa związana z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej	54 decyzje
Pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	317 decyzji
Liczba dzieci, którym wydano skierowania do pogotowia rodzinnych	3 skierowania
Decyzja odmawiająca przyznania pomocy	1 decyzja
Zawiadomienia o wszczęciu postępowania	119 zawiadomień
Decyzje uchylające	41 decyzji
Decyzje i pisma orzekające zwrot nienależnie pobranej pomocy	125 decyzji
Zwolnienie lub naliczenie odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych	724 decyzje

W ramach działań mających na celu ocenę funkcjonowania dziecka w rodzinie zastępczej Sekcja Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną w sposób ciągły współpracowała z pedagogami szkolnymi, pedagogami i psychologami poradni pedagogiczno – psychologicznych oraz kuratorami sądowymi.

2. Dane dotyczące rodzin zastępczych w 2010r. (**tabela nr 4**)

(Tabela nr 4)

Rodziny zastępcze w roku 2010r.	Liczba
ogólna liczba rodzin zastępczych	336
ogólna liczba dzieci przyjętych do rodziny zastępczej	432
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	435
liczba rodzin spokrewnionych z dzieckiem	299
liczba rodzin nie spokrewnionych z dzieckiem	36
pogotowie rodzinne	1
środki finansowe przeznaczone na rodziny zastępcze	3 049 758 zł

Usamodzielnieni wychowankowie z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo wychowawczych. Dla 66 pełnoletnich wychowanków z placówek opiekuńczo - wychowawczych, zakładów poprawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych wypłacono pomoc na kontynuowanie nauki na łączną kwotę 288 787 zł.

Dla 10 wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych wypłacono pomoc pieniężną na usamodzielnienie na kwotę 57 645 zł.

Dla 7 wychowanków z placówek opiekuńczo – wychowawczych zrealizowano pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej na łączną kwotę 5 593 zł.

Dla 154 pełnoletnich wychowanków z rodzin zastępczych wypłacono pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki w łącznej kwocie 629 494 zł .

20 wychowanków z rodzin zastępczych otrzymało pomoc pieniężną na usamodzielnienie w łącznej wysokości 97 173 zł.

Dla 28 wychowanków z rodzin zastępczych zrealizowano pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej na łączną kwotę 22 366 zł.

Pracownicy socjalni przeprowadzili 435 wywiadów środowiskowych celem zbadania sytuacji materialno – bytowej usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych. Przeprowadzili również 56 wywiadów u rodziców biologicznych wychowanków, mających na celu sprawdzenie sytuacji ekonomicznej i ewentualne ustalenie wysokości świadczonej pomocy na rzecz wychowanków. Sporządzono 46 programów usamodzielnienia. Pracę socjalną przeprowadzono z 343 pełnoletnimi wychowankami, poprzez udzielanie porad, kierowanie do odpowiednich instytucji, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pisanie podań, wspieranie w kontaktach z rodziną i środowiskiem, motywowanie do kontynuowania nauki i podnoszenia kwalifikacji. Poparto 25 wniosków o przydział mieszkania socjalnego z zasobów lokalowych Urzędu Miasta Częstochowy.

Przeprowadzono również 38 wywiadów środowiskowych na prośbę ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie w całej Polsce.

Z osobami poszukującymi pracy prowadzono rozmowy pouczające odnośnie własnej prezentacji, sposobu rozmowy z pracodawcą, załatwianie spraw formalno – prawnych dotyczących podjęcia zatrudnienia.

W 2010 r. funkcjonowały cztery mieszkania chronione, w którym mieszkało w sumie 10 wychowanków. W trzech mieszkaniach chronionych przebywało 2 wychowanków rodzin zastępczych i 5 wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych. W czwartym mieszkaniu chronionym mieszkały 3 wychowanki z placówek opiekuńczo-wychowawczych.

V. SEKCJA POMOCY INSTYTUCJONALNEJ

W 2010 r. wydano ogółem 126 skierowania dla dzieci częściowo lub całkowicie pozbawionych opieki rodzicielskiej i 96 z nich umieszczono w placówkach opiekuńczo-wychowawczych położonych na terenie Miasta Częstochowy, zgodnie z postanowieniem sądu lub na prośbę rodziców: **(tabela nr 5)**

(Tabela nr 5)

Nazwa instytucji	Liczba skierowań	Liczba zrealizowanych skierowań
Dom Małych Dzieci	44	37
Katolicka Placówka Wychowawcza „Nasz Dom”	3	3
Rodzinny Dom Dziecka Nr 2	0	0
Rodzinny Dom Dziecka Nr 3	1	1
Rodzinny Dom Dziecka Nr 4	4	4
Rodzinny Dom Dziecka Nr 5	5	5
Pogotowie Opiekuńcze	43	39
Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza	15	7

Sądy wydały 51 postanowień o umieszczeniu w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i socjalizacyjnych dzieci w wieku 7-18 lat, z których zrealizowano 10, kierując dzieci do placówek na terenie całego kraju.

W 2010 r. umieszczono 90 osób z terenu Miasta Częstochowy w domach pomocy społecznej, z czego 41 osób w domach pomocy społecznej położonych na terenie Miasta Częstochowy: **(tabela nr 6)**.

(Tabela nr 6)

Osoby z terenu Częstochowy skierowane do różnych DPS
--

Nazwa domu pomocy społecznej	Liczba umieszczonych
Dom Pomocy Społecznej dla Niepełnosprawnych Intelktualnie Kobiet, ul. Wesoła 14	0
Dom Pomocy Społecznej dla Osób Somatycznie Chorych, ul. Wieluńska 1	28
Dom Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekłe Psychiczenie Chorych, ul. Kontkiewicza 2	12
Dom Pomocy Społecznej dla Niepełnosprawnych Intelktualnie Mężczyzn, ul. Św. Jadwigi 84/86	1
Domy Pomocy Społecznej poza terenem Częstochowy	49

W 2010 r. Gmina Częstochowa przekazała kwotę 6 272 732 zł na współfinansowanie pobytu osób pochodzących z terenu Miasta Częstochowy i umieszczonych w domach pomocy społecznej od dnia 01.01.2004 r.

W 2010 r. wydano 780 decyzji w sprawie pomocy w postaci pobytu i usług świadczonych przez w/w. dzienne placówki pomocy społecznej, w tym: **(tabela nr 7)**

(Tabela nr 7)

Nazwa Placówki Pomocy Społecznej	Liczba decyzji	Liczba osób, które skorzystały
Centrum Pomocy Dziecku Niepełnosprawnemu i Jego Rodzinie , ul. Jasnogórska 36	330	136
Dom Dziennego Pobytu dla osób z Upośledzeniem Umysłowym, ul. Focha 71A	65	40
Dzienny Dom Pomocy Społecznej, ul. Focha 71a	123	50
Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Lakowa 101	161	40
Hostel funkcjonujący przy Domu Dziennego Pobytu dla osób z Upośledzeniem Umysłowym, ul. Focha 71a	8	6
Centrum Rehabilitacji dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi ul. Focha 71a	82	73
Hostel funkcjonujący przy Centrum Rehabilitacji dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi ul. Focha 71a	11	6

Ponadto zawarto 8 porozumień w przedmiocie umożliwienia korzystania oraz ustalenia odpłatności za usługi rehabilitacyjne w Centrum Pomocy Dziecku Niepełnosprawnemu i Jego Rodzinie, dzieciom pochodzącym z terenu gmin ościennych oraz 1 porozumienie dotyczące korzystania z Domu Dziennego Pobytu dla Osób z Upośledzeniem Umysłowym.

Na terenie Miasta Częstochowy funkcjonują również mieszkania chronione przeznaczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi:

- 1) Mieszkanie Chronione, ul. Michałowskiego 30,
- 2) Mieszkanie Chronione, ul. Focha 71a,
- 3) Mieszkanie Chronione o charakterze adaptacyjnym, ul. Focha 71 a.

Mieszkania przeznaczone są w sumie dla 15 niepełnosprawnych osób dorosłych. W 2010 r. wydano 13 decyzji w sprawie udzielenia pomocy w takiej formie.

VI. DOM DZIENNEGO POBYTU DLA OSÓB Z UPOŚLEDZENIEM UMYSŁOWYM UL. FOCHA 71a

Wiodącym celem placówki jest przede wszystkim przystosowanie osoby z upośledzeniem umysłowym, a także niepełnosprawnej ruchowo do uczestnictwa w życiu społecznym oraz do pełnienia różnorodnych ról.

Cel ten realizowany był poprzez:

- 1) zapewnienie fachowej opieki terapeutycznej, rehabilitacyjnej i medycznej,
- 2) rozwój umiejętności do wykonywania określonej „pracy” (warsztaty terapii zajęciowej),
- 3) stworzenie odpowiednich warunków do wielogodzinnego przebywania w placówce,
- 4) współpraca ze środowiskiem lokalnym,
- 5) pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych,
- 6) organizowanie turnusów rehabilitacyjnych i małych form wypoczynku: wycieczki, spotkania weekendowe.

VII. DZIENNY DOM POMOCY SPOŁECZNEJ UL. FOCHA 71a

W 2010 r. 54 osoby otrzymały decyzje uprawniające do korzystania z usług świadczonych przez Dzienny Dom Pomocy Społecznej. Z usług Klubu Seniora skorzystało 120 osób starszych.

1. W Dziennym Domu Pomocy Społecznej kontynuowano programy :
 - 1) „Seniorzy Dzieciom, Dzieci Seniorom”, w ramach programu seniorzy przygotowują inscenizacje dla dzieci , dzieci natomiast przygotowują programy artystyczne dla seniorów,
 - 2) „Pokonaj własną samotność”, seniorzy wspólnie świętowali z okazji Świąt, imienin, odwiedzali się w domach, szpitalach, wspierali się nawzajem, utrzymywali kontakty z seniorami z innych miast,
 - 3) „Pozwól starości być mądrą i godną” - promowano pogodną, dobrą aktywną starość, zachęcano do poprawy wizerunku osób starszych w społeczeństwie.
2. W ramach rehabilitacji ogólnospołecznej i kulturalnej w 2010 r. rozwijano zorganizowane formy aktywności dla osób starszych :
 - 1) organizowano spotkania w Klubie Seniora,
 - 2) Kawiarenka dla Seniora,
 - 3) kurs tańca organizowany przez Szkołę Tańca Warskich,
 - 4) prowadzono zajęcia: muzykoterapię bierną i czynną, elementy bioterapii,
 - 5) prowadzono zajęcia edukacyjne: min. warsztaty motywujące trening pamięci radzenie sobie w trudnych sytuacjach itp.,

- 6) prowadzono elementy terapii zajęciowej: robótki ręczne,
- 7) zorganizowano dwa wyjścia do teatru,
- 8) zorganizowano wyjście do muzeum i na Jasną Górę,
- 9) zorganizowano pięć wycieczek: do Radomska, Sochaczewa, Wisły, wycieczkę po Jurze, wycieczkę w Góry Świętokrzyskie.

VIII. ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI, UL. LAKOWA 101

Środowiskowy Dom Samopomocy jest jednostką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej o zasięgu ponad lokalnym zleconą i utrzymywaną z dotacji przekazywanej przez Wojewodę Śląskiego. Placówka zapewnia: usługi specjalistyczne (uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, pielęgnacja jako wspieranie procesu leczenia, rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu), wyżywienie oraz psychiatryczną opiekę zdrowotną. Z pobytu skorzystało 47 osób (w tym 41 osób z terenu miasta i 6 osób spoza Częstochowy).

W 2010 r. w Środowiskowym Domu Samopomocy zrealizowane zostały następujące zadania:

- 1) poprawa warunków przebywania uczestników w placówce poprzez, dokonanie remontu budynku,
- 2) zabezpieczenie zindywidualizowanej opieki rewalidacji i rehabilitacji psychicznej - systematyczne konsultacje psychiatryczne i medyczne, opracowanie indywidualnych planów postępowania wspierająco - aktywizujących dostosowanych do potrzeb i możliwości uczestników; udział w psychoterapii indywidualnej i grupowej,
- 3) nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z rodzinami uczestników poprzez systematyczne prowadzenie spotkań grupy wsparcia, konsultacji indywidualnych z psychologiem, pedagogiem, lekarzem,
- 4) aktywizowanie i przygotowywanie uczestników do wykonywania obowiązków domowych i samodzielnego życia poprzez prowadzenie na bieżąco treningów: umiejętności samoobsługowych i zaradności życiowej, umiejętności społecznych i interpersonalnych oraz związanych z aktywizacją zawodową (na koniec roku 6 uczestników podjęło szkolenie w zakładzie pracy chronionej oraz podpisali umowę na miesiąc styczeń 2011 r.),
- 5) realizacja pracy socjalnej i programu usamodzielnienia w ramach mieszkania chronionego: dwie osoby zamieszkują w mieszkaniu,
- 6) kształtowanie umiejętności organizacyjnych w pracy indywidualnej i grupowej, poznawanie i rozwijanie nowych technik, rozwijanie ekspresji twórczej - efektem prowadzonej terapii w placówce był udział uczestników w konkursie „Moje Marzenie” oraz w Familijnym Przeglądzie Twórczości Osób Niepełnosprawnych „INFA 2010” w Zawierciu; wernisaż prac uczestnika w „Galerii Twórczości” z okazji „Dnia Solidarności z osobami chorymi na schizofrenię”,
- 7) zaspokajanie potrzeb towarzyskich i kulturalnych - uroczyste obchodzenie dnia urodzin czy imienin uczestników, organizowanie spotkań okolicznościowych związanych ze świętami,
- 8) aktywizacja ruchowa poprzez udział uczestników w codziennie prowadzonych ćwiczeniach usprawniających ruchowo oraz zabiegach masująco - relaksujących; wycieczki piesze, wycieczka

- autokarowa do Zamku w Pszczynie oraz Parku Jurajskiego w Krasiejowie, korzystanie ze specjalistycznej rehabilitacji w Centrum Rehabilitacji Osób z Zaburzeniami Psychicznymi indywidualne wyjazdy uczestników na turnusy rehabilitacyjne,
- 9) podejmowanie działań w zakresie pozyskiwania żywności dla uczestników z Caritasu Archidiecezji Częstochowskiej oraz odzieży od indywidualnych osób,
- 10) współpraca z działami i jednostkami MOPS w celu poprawy warunków socjalno – bytowych uczestników ŚDS w środowisku zamieszkania.

IX. CENTRUM REHABILITACJI OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI, UL. FOCHA 71a

W 2010 r. Centrum Rehabilitacji dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi zrealizowało 81 decyzji przyznających zabiegi rehabilitacyjne. Gabinety rehabilitacji wykonały 2 867 zabiegów kinezyterapii, 1 222 zabiegów fizjoterapii oraz 751 masaży leczniczych. Terapeuci zatrudnieni w Centrum odbyli 2 548 spotkań terapeutycznych. W Galerii Twórczości odbyło się 60 różnego rodzaju spotkań integracyjnych, wernisaży, wieczorów poetyckich, projekcji filmowych, itp.

W mieszkaniach chronionych zamieszkuje 1 osoba – podopieczna Środowiskowego Domu Samopomocy w Częstochowie. Kontynuowano program usamodzielnień. W mieszkaniach chronionych o charakterze adaptacyjnym przebywały 4 osoby – podopieczni Domu Dziennego Pobytu dla Osób Upośledzonych Umysłowo, a w hostelu przebywało 6 osób.

X. CENTRUM POMOCY DZIECKU NIEPEŁNOSPRAWNEMU I JEGO RODZINIE, UL. JASNOGÓRSKA 36

W 2010 r. z rehabilitacji popołudniowej skorzystało 108 dzieci z terenu miasta Częstochowy a z Domu Dziennego Pobytu 32. Po podpisaniu stosownych porozumień z usług rehabilitacyjnych korzystało 32 dzieci z powiatu częstochowskiego.

15 podopiecznych zwolniono z odpłatności za usługi rehabilitacyjne, a 4 z odpłatności za pobyt w Domu Dziennego Pobytu.

7 dzieci z rodzin o trudnej sytuacji materialnej i ze wskazaniem medycznym przez cały rok nieodpłatnie korzystało z hipoterapii w Ognisku TKKF „Pegaz”.

W Ośrodku Poradnictwa i Konsultacji oraz w Klubie Dziecka i Rodzica udzielono 375 konsultacji logopedycznych, 350 psychologicznych, 170 pedagogicznych, 330 medycznych. Wykonano 9 247 godzin usług rehabilitacyjnych (5 759 w ramach Ośrodka Rehabilitacji Usprawniającej, 3 510 w ramach Domu Dziennego Pobytu).

Przez cały rok odbywały się spotkania szkoleniowo - instruktażowe dla rodziców prowadzone przez terapeutów i rehabilitantów. Uzupełniono „bank informacji” o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia przez rodziny dzieci niepełnosprawnych oraz wywieszono je na tablicach informacyjnych na terenie „Centrum Pomocy Dziecku Niepełnosprawnemu i Jego Rodzinie. Kontynuowano wszystkie metody pracy rewalidacyjnej zgodnie z planem pracy. Przez cały rok dwa razy w tygodniu działał Klub Dziecka i Rodzica „SŁONECZKO”. W 2010 r. z zajęć w klubie skorzystało ponad 42 rodziny. Pracę Ośrodka wspierali wolontariusze oraz praktykanci z Akademii im. Jana Długosza oraz Studium

Medycznego w Częstochowie. Do lipca 2010 r. w ramach Europejskiej Wymiany Wolontariatu – pracowała Ann- Katrin Noack z Niemiec.

Od stycznia do marca odbywały się indywidualne spotkania rodziców dzieci z Domu Dniennego Pobytu ze specjalistami prowadzącymi terapię ich dzieci. Od początku roku do grudnia prowadzona była w ramach corocznej kontroli wewnętrznej hospitaacja zajęć terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

W 2010 r. ze środków pozyskanych od sponsorów - 143 588 zł zakupiono nowoczesny sprzęt rehabilitacyjny i rewalidacyjny.

XI. SEKCJA DS. ŚWIADCZEŃ SPOŁECZNYCH

W 2010 r. Sekcja ds. Świadczeń Społecznych wypłaciła świadczeniobiorcom kwotę 44 066 193 zł. Na świadczenia rodzinne oraz składki zdrowotne, emerytalne i rentowe została przeznaczona kwota 34 042 940 zł, na świadczenia z funduszu alimentacyjnego kwota 9 512 327 zł, a na pomoc materialną o charakterze socjalnym kwota 510 926 zł.

W celu usprawnienia procesu przyjmowania wniosków poza siedzibą sekcji czasowo uruchomiono dwa punkty obsługi klienta: w budynku przy ul. Bór 59 oraz ul. Jasnogórskiej 34.

Wypłacono 143 877 zasiłków rodzinnych oraz 49 890 dodatków do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:

- 1) urodzenia dziecka – 890 zasiłków,
- 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 9 456 zasiłków,
- 3) samotnego wychowywania dziecka - 8 992 zasiłków,
- 4) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - 8 866 zasiłki,
- 5) rozpoczęcia roku szkolnego - 8 466 dodatków,
- 6) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania - 319 dodatków,
- 7) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - 12 901 dodatki,
- 8) wypłacono także 28 207 świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 9) w związku z przejęciem realizacji zadania pod nazwą „udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Częstochowa” od roku szkolnego 2010/2011 wypłacono stypendia szkolne dla 960 uczniów, oraz zasiłki szkolne dla 32 uczniów.

XII. ZESPÓŁ DS. KOORDYNACJI USŁUG OPIEKUŃCZYCH

Usługi opiekuńcze obejmują przede wszystkim pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Świadczenie usług opiekuńczych było realizowane wśród osób starszych, niepełnosprawnych oraz obłożnie chorych. Do głównych przyczyn udzielenia pomocy w postaci usług opiekuńczych należy przede wszystkim zaliczyć: niepełnosprawność, podeszły wiek, długotrwałą chorobę, brak możliwości zapewnienia pomocy ze strony rodziny.

Zespół ds. Koordynacji Usług Opiekuńczych pomocą w postaci usług opiekuńczych w 2010 r. objął 663 rodziny. Natomiast pomoc usługowa realizowana w ramach zadań zleconych obejmowała

specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Tą formą pomocy objęto 25 rodzin. Aby pozostawić w miejscu zamieszkania powyższe osoby Zespół ds. Koordynacji Usług Opiekuńczych świadczy pomoc usługową w godzinach popołudniowych.

W celu zbadania efektywności realizacji usług opiekuńczych przeprowadzono w 2010 r. 90 ankiet u osób korzystających z usług opiekuńczych. Aby poprawić jakość realizacji usług opiekuńczych realizowano szkolenia z zakresu prawidłowej realizacji zadań opiekuńczych, gospodarczych i pielęgnacyjnych. Współpracowano z placówkami służby zdrowia, organizacjami pozarządowymi i rodziną oraz środowiskiem sąsiedzkim. Wskaźnikami efektywności prowadzonych usług były realizowane kontrole u osób, u których są świadczone usługi. Ponadto w trakcie kontroli była dokonywana ocena dostępności usług, poziomu zadowolenia osób korzystających ze świadczonych usług.

XIII. SEKCJA POMOCY OSOBOM BEZDOMNYM I GRUPOM WYBRANYM

Pomoc udzielana na rzecz osób bezdomnych na terenie miasta Częstochowy ma na celu przede wszystkim przyznanie tymczasowego schronienia, prawa do świadczeń zdrowotnych przez osoby nieubezpieczone, poprawę warunków życia oraz integrację osób bezdomnych ze społeczeństwem. W nawiązaniu do „Programu osłonowego na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością na terenie Miasta Częstochowy na lata 2007-2013” priorytetem w podejmowanych działaniach jest utworzenie systemu pomocy na rzecz osób bezdomnych, zagrożonych bezdomnością i osób bezdomnych niepełnosprawnych. Mając na względzie powyższe w ramach udzielanej pomocy w postaci schronienia pomoc ta kierowana jest również do osób bezdomnych niepełnosprawnych wymagających dodatkowej opieki i pielęgnacji. W ramach rozstrzygniętego konkursu gmina Częstochowa dysponuje 10 miejscami dla tych osób. Działania te mają na celu złagodzenie skutków problemu bezdomności i skupiają się na działaniach osłonowych – zapobiegających degradacji biologicznej i społecznej osób bezdomnych, dających szanse usamodzielnienia oraz aktywizacji – dającej perspektywy wyjścia z problemu uzależnienia, bezrobocia i bezdomności.

Wyplacono zasiłki celowe 128 osobom na łączną kwotę 8 398 zł. Udzielono pomocy w postaci zasiłków stałych 139 osobom bezdomnym na łączną kwotę 504.434 zł.

Wydatki poniesione na pomoc dla osób bezdomnych **(tabela nr 8)**.

(Tabela nr 8)

Rodzaje udzielonej pomocy	Liczba osób korzystających w 2010 r.	Wydatki na udzieloną pomoc
---------------------------	--------------------------------------	----------------------------

		2010 r. w zł
Ogólna ilość osób bezdomnych korzystających z pomocy	510	1 706 182
Udzielenie schronienia – ogółem - (w tym 19 dzieci)	480	1 122 164
Ilość czynnych środowisk - ogółem	421	-
Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn ul. Krakowska 80/15	131	
Noclegownia dla Bezdomnych Mężczyzn ul. Krakowska 80/15	66	467 454
Przytulisko dla kobiet „OAZA” (matki wraz z dziećmi)	74	246 387
Noclegownia dla kobiet „OAZA”	14	39 344
Przytulisko dla Bezdomnych Mężczyzn, ul. Krakowska 80/2	47	125 790
Przytulisko dla Bezdomnych Rodzin ul. Krakowska 80/2	33	73 616
Marianka Rędzińska Przytulisko	17	41 892
Marianka Rędzińska Niepełnosprawni	8	22 321
Marianka Rędzińska Noclegownia	14	19 440
Ogrzewalnia ul. Krakowska 80/15	40 miejsc	85 920
Zwroty zasiłków do gmin – zasiłki celowe	-	3 095
Talony – zasiłki celowe	70	5 800
Paczki higieniczne	7	100
Sprawienie pogrzebu osobie bezdomnej	11	32 956

XIV. DZIAŁ POMOCY OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM

Dział Pomocy Osobom Niepełnosprawnym realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Realizację powyższych zadań ze środków PFRON przedstawia poniższa (tabela nr 9).

(Tabela nr 9)

Rodzaj pomocy	Liczba przyjętych wniosków	Liczba osób, która otrzymała dofinansowanie/ liczba	Koszt w zł

			zrealizowanych umów/			
	Osoby dorosłe	Dzieci i młodzież	Osoby dorosłe	Dzieci i młodzież	Osoby dorosłe	Dzieci i młodzież
Warsztat Terapii Zajęciowej	30	-	30	-	443 880	-
Sprzęt rehabilitacyjny dla osób niepełnosprawnych	57	8	41	7	10 403	2 102
Sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej		2		2		6 283
Sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze	2 201	210	1 961	193	913 508	77 893
Turnusy rehabilitacyjne	2 165 602 opiekunów	143 126 opiekunów	170 110 opiekunów	113 98 opiekunów	196 742	152 051
Likwidacja barier architektonicznych				32		454 226
W komunikowaniu się				2		1200
technicznych		288		39		50 432
Organizacja sportu, kultury, rekreacji i turystyki		66		37 umów 996 os. dorosłe 1 159 dzieci		114 287

XV. OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Podstawowym celem działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej jest udzielanie wszechstronnej pomocy, w szczególności psychologicznej, socjalnej i prawnej dla osób i rodzin w sytuacji kryzysowej, zwłaszcza osobom doświadczającym przemocy w rodzinie oraz poddanie oddziaływaniom edukacyjno – korekcyjnym sprawców przemocy.

W 2010 r. z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej skorzystało 997 osób, w tym 726 kobiet, 216 mężczyzn i 55 dzieci, co wskazuje na wzrost liczby klientów do analogicznego okresu roku ubiegłego o 14%. Ponadto w ramach zajęć edukacyjno – korekcyjnych, pomocą psychologiczną objęte zostały 43 osoby, sprawcy przemocy w rodzinie. Analizując podłoże sytuacji kryzysowej - problem przemocy domowej dotyka 507 osób, czyli 51% wszystkich klientów Ośrodka doświadczająca przemocy ze strony najbliższych (głównie mąż, partner, ojciec, dorosły syn).

Wśród form doświadczanej przemocy dominuje:

- 1) przemoc psychiczna – 483 osoby,
- 2) przemoc fizyczna – 263 osoby,
- 3) przemoc ekonomiczna – 138 osób,
- 4) wyrzucenie z mieszkania – 74 osoby,
- 5) przemoc seksualna – 19 osób.

W przypadku 310 klientów pozostających w sytuacji kryzysowej - podłożem kryzysu jest alkoholizm (31%). Wśród klientów, którzy korzystali z profesjonalnej pomocy Ośrodka – w 218 przypadkach podłożem ich sytuacji kryzysowej były konflikty i trudności rodzinne, w 241 przypadkach kryzys wywołany był przez konflikty w małżeństwie bądź w konkubinacie, w 93 przypadkach towarzyszyły im trudności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i wynikające z nich problemy emocjonalne (342 przypadki). W 96 sytuacjach podłożem kryzysu było bezrobocie, a w 70 przypadkach ubóstwo.

W okresie 2010 r. ze schronienia w hostelu Ośrodka skorzystało 75 osób, tj. 36 kobiet, 5 mężczyzn i 34 dzieci – co stanowi 63% wzrost liczby mieszkańców w stosunku do roku poprzedniego. Wśród nich 69 osób stanowiły ofiary domowej przemocy tj. 34 kobiety, 1 mężczyzna i 34 dzieci, 6 osób (2 kobiety, 4 mężczyzn) korzystało ze schronienia wskutek zdarzenia losowego (pożar).

Struktura pomocy specjalistycznej (**tabela nr 10**)

(Tabela nr 10)

Rodzaje pomocy	Ilość osób korzystających z pomocy
Indywidualna terapia psychologiczna	191
Grupy wsparcia dla osób w kryzysie	19 kobiet
Poradnictwo psychologiczne	346
Poradnictwo prawne	328
Poradnictwo pedagogiczne	75
Poradnictwo małżeńskie (rodzinne)	192
Mediacje małżeńskie	76
Pomoc socjalna	75
Zajęcia edukacyjno - korekcyjne	43
Patronat Psychologiczny	23 rodziny zastępcze

1. OIK prowadzi działalność psychoedukacyjną i profilaktyczną poprzez:

- 1) zajęcia edukacyjne dotyczące problematyki choroby alkoholowej „Pułapka Współzależnienia” – 19 osób,
 - 2) zajęcia edukacyjne dotyczące zjawiska przemocy domowej „Przemoc, uraz psychiczny i powrót do równowagi”- 4 osoby,
 - 3) zajęcia psychoedukacyjne dotyczące wzmacniania poczucia własnej wartości - 16 osób,
 - 4) udział w grupie wsparcia – 19 kobiet,
 - 5) treningu asertywności 13 kobiet,
 - 6) program edukacyjno – korekcyjny – 43 osoby,
 - 7) zajęcia edukacyjne z zakresu interwencji kryzysowej – 110 uczniów i studentów.
2. Ofertę pomocy skierowała również Poradnia Rodzinna działająca w strukturach OIK, której, cele realizowane były w oparciu o następujące programy profilaktyczno – edukacyjne:
- 1) trening umiejętności wychowawczych „Jak mówić żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać żeby dzieci do nas mówiły,
 - 2) zajęcia psychoedukacyjne rozwijające umiejętności funkcjonowania w małżeństwie i rodzinie „Jak doskonalić i pogłębiać więź w małżeństwie i rodzinie”.
3. Poradnia Rodzinna prowadzi permanentnie specjalistyczne poradnictwo rodzinne, na skutek tych oddziaływań, w wielu przypadkach obserwuje się następujące efekty:
- 1) poprawa wzajemnych relacji między małżonkami,
 - 2) podwyższenie poziomu umiejętności komunikacji w rodzinie,
 - 3) zwiększenie kompetencji wychowawczych,
 - 4) zrozumienie motywów działania swojego i innych,
 - 5) większa satysfakcja w codziennym byciu razem.

W ramach działalności Poradni przeprowadzono 72 spotkania o charakterze mediacyjnym w sytuacjach konfliktowych dot. relacji małżeńskich, partnerskich i rodzinnych.

Od 2010 r. nastąpiła zasadnicza zmiana specyfiki pracy Ośrodka z przewagą na pracę w środowisku. Interwencja w środowiskach domowych dotkniętych problemem przemocy, wskazanych przez Policję, polega na udzielaniu pomocy i wsparcia psychicznego osobom doznającym przemocy – w ich miejscu zamieszkania.

Ośrodek współpracował dotychczas z 4 komisariatami Policji, na ich wniosek w 2010 r. przeprowadzono ponad 400 interwencji w środowisku, (dla porównania – w 2009 r. było ich 48). Zadanie to mieści się w Programie Bezpieczna Częstochowa i w Programie „Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” dla Miasta Częstochowy na lata 2007-2013. W wyniku interwencji w środowisku – 124 osoby podjęły profesjonalną współpracę z Ośrodkiem w wychodzeniu z sytuacji kryzysowej i dochodzeniu swoich praw.

XVI. ZESPÓŁ DO SPRAW TRANSPORTU – PRZEWÓZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

(Tabela nr 11)

Liczba zgłoszeń osób	22 392
Liczba osób obsłużonych	22 288
Liczba osób nie obsłużonych	104
Przebieg pojazdów bez pasażerów	83 928 [km]
Przebieg pojazdów z pasażerami	142 904 [km]
Łączny przebieg pojazdów	226 832 [km]
Liczba pojazdów biorących udział w przewozach	6
Zużycie paliwa przez wszystkie pojazdy	25 170 [litry]
Wpływy z opłat pasażerów za przejazdy	29 322 zł
Opłaty za olej napędowy	110 624zł

XVII. SEKCJA INFORMATYKI I ANALIZ

Informatyzacja:

- 1) przy wsparciu Urzędu Miasta zainstalowano wydajniejsze niż dotychczas używane łącza komunikacyjne z Rejonowym Zespołem Pomocy Społecznej Nr 2 i Rejonowym Zespołem Pomocy Społecznej Nr 3,
- 2) obniżono wysokość opłat abonamentowych oraz kosztów połączeń telefonicznych,
- 3) opracowano nową wersję polityki bezpieczeństwa oraz zasad ochrony danych osobowych w MOPS,
- 4) zmieniono sposób rozliczeń z instytucjami prowadzącymi dożywianie dzieci w szkole, w sposób ułatwiający rozliczenia i dający możliwość uzyskiwania bardziej wiarygodnych danych.

XVIII. DZIAŁ INNOWACYJNEJ PRACY ŚRODOWISKOWEJ

1. Realizacja Projektu „Zainwestuj w siebie – program aktywnej integracji w Mieście Częstochowa”
Celem głównym projektu realizowanego w 2010 r. była aktywizacja zawodowa i społeczna klientów pomocy społecznej, zwiększenie ich potencjału zawodowego i społecznego, zwiększenie kompetencji edukacyjnych, społecznych, nabycie umiejętności poruszania się po rynku pracy. Budżet projektu realizowanego w okresie 01.01.2010 r. do 31.12.2010 r. wynosił 1.989.667 zł. Grupą docelową projektu były osoby bezrobotne, poszukujące pracy lub nie pozostające w zatrudnieniu, będące w wieku aktywności zawodowej i korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.
2. Realizacja projektu „Nie odwracaj wzroku” związanego z obchodami Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym 2010. Powyższy projekt został w całości stworzony i zrealizowany przez Dział Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Częstochowie jako jedyna instytucja z terenu Miasta Częstochowy została wybrana przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej jako organizator tych obchodów na terenie Miasta. Istotą projektu było zwiększenie

świadomości mieszkańców Miasta Częstochowy na temat sytuacji dzieci i rodzin żyjących w ubóstwie. Powyższy Projekt miał wpłynąć na podniesienie świadomości mieszkańców na temat ubóstwa, zwrócenie uwagi na wpływ ubóstwa rodzin na sytuację dzieci wychowujących się w nich, integrowanie dzieci pochodzących z różnych środowisk, promowanie zachowań zapobiegających stygmatyzacji dzieci z rodzin w których występuje ubóstwo, promowanie działalności pomocowej w tym samopomocy, podniesienie świadomości społeczności lokalnej na temat praw dziecka.

3. Pilotażowy program „Asystent rodziny”.

W związku z pogłębiającym się sieroctwem społecznym, wzrastającą liczbą umieszczenia dzieci poza środowiskiem rodzinnym pomoc w osobie asystenta rodziny w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej skierowana została do rodzin wielodzietnych gdzie może wystąpić problem umieszczenia dziecka poza środowiskiem rodzinnym tj. w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej gdzie występuje nie jeden, a wiele problemów. W 2010 r. pracownicy socjalni z Rejonowych Zespołów Pomocy Społecznej do objęcia pomocą asystenta rodziny zgłosili 85 rodzin. Na dzień 31.12.2010 r. 6 asystentów pracuje z 46 rodzinami, w których wychowuje się 110 dzieci. Usamodzielnione zostały 22 rodziny w których przebywa 56 dzieci. Asystenci nadal pracują z rodzinami usamodzielnianymi jednak częstotliwość objęcie rodziny pomocą jest zależna od sytuacji i potrzeby rodziny. 10 rodzin zrezygnowało ze współpracy.

4. Klub Aktywizacji Zawodowej

W Klubie Aktywizacji Zawodowej funkcjonującym w Dziale Instytucjonalnej i Środowiskowej Pomocy Dziecku i Rodzinie oraz Aktywizacji Zawodowej w 2010 r. zarejestrowało się 947 nowych osób bezrobotnych. Zatrudnienie w tym okresie dzięki działaniom podejmowanym przez pracownika Klubu uzyskały 82 osoby. Najważniejszym zadaniem Klubu było aktywizowanie podopiecznych MOPS, znajdujących się w trudnej sytuacji zawodowej do znalezienia miejsca pracy. Klub Aktywizacji Zawodowej udziela pomocy osobom i ich rodzinom poprzez:

- 1) aktywizowanie ich do czynnego powrotu na rynek pracy,
- 2) udzielanie wsparcia w rozwiązywaniu kryzysu w rodzinie spowodowanego bezrobociem poprzez indywidualne poradnictwo zawodowe,
- 3) ugruntowanie nawyku samodzielnego poszukiwania pracy.

XIX. DZIAŁ DS. DIAGNOZY ŚRODOWISKA I ANALIZ

Najważniejsze działania na rzecz wspierania rodziny i osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej w 2010 r.

We współpracy z Akademią im. Jana Długosza w Częstochowie realizowano V edycję projektu socjalnego pod nazwą „Wnuczek- Wnuczka”. W roku 2009/2010 uczestniczyło w projekcie 20 osób starszych do których uczęszczało 22 studentów Akademii w ramach wolontariatu lub praktyk studenckich. Realizowano projekt „Starszy Brat Starsza Siostra” w projekcie w 2009/2010 r. zawiązało się 6 par tzn. do 6 dzieci potrzebujących pomocy skierowano 6 studentów, którzy mieli za zadanie spędzać czas wolny z dzieckiem, pomagać w nauce, przekazywać pozytywne wzorce.

W związku z klęską żywiołową jaką była powódź w 2010 r. MOPS udzielał pomocy osobom poszkodowanym w powodzi i tak w 2010 r. w sumie z rezerw celowych państwa pozyskano środki

na pomoc finansową dla 477 rodzin.

„Prace społecznie użyteczne” - w 2010 r. MOPS wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Częstochowie po raz piąty realizowano program „Prace społecznie użyteczne”. Jest to aktywna forma pomocy na rzecz osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających z pomocy MOPS. Osoby bezrobotne w okresie od 15 lutego do 17 października 2010 r. przepracowały - 10 494 godzin, a za wykonaną na rzecz MOPS-u pracę, wypłacono świadczenia pieniężne w kwocie 73 106 zł. Maksymalna norma czasu pracy wynosiła 10 godzin tygodniowo, nie więcej niż 40 godzin miesięcznie a za każdą godzinę wykonywania prac społecznie użytecznych przysługiwała kwota 7,10 zł.

Program „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest realizatorem wieloletniego programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W ramach programu 2020 dzieci korzystało z posiłków w szkołach, 341 osób dorosłych spożywało gorące posiłki w jadłodajniach i stołówkach, 2 893 osoby otrzymały zasiłki celowe na zakup żywności, a 954 rodzinom przekazano pomoc w postaci paczek żywnościowych. Koszt realizacji programu wyniósł 2 372 184 zł.

XX. MIEJSKI OŚRODEK ADOPCYJNO – OPIEKUŃCZY PRZY UL. JANA III SOBIESKIEGO 17b

W 2010 r. Miejski Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy realizował swoje zadania zgodnie z przyjętym statutem i regulaminem Ośrodka, poszerzając swoją działalność o zadania zlecane na bieżąco przez organy nadrzędne. Jednym z tych zadań jest kontynuacja pełnej obsługi finansowo-merytorycznej Rodzinnych Domów Dziecka na terenie Częstochowy tj. RDDz Nr 2 przy ul. Kolorowej 82, RDDz Nr 3 przy ul. Połanieckiej 175 oraz rozpoczęcie obsługi finansowej nowo utworzonych placówek rodzinnych tj. RDDz Nr 4 przy ul. Or-Ota 9 i RDDz Nr 5 przy ul. Brata Alberta 36/40.

W 2010 r. gotowość do pełnienia funkcji rodziny adopcyjnej zgłosiło w naszym Ośrodku 41 rodzin. Natomiast gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej wykazało 16 rodzin (z czego 1 rodzina gotowość do pełnienia funkcji zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego i prowadzenia Rodzinnego Domu Dziecka).

W okresie od 01.01.10 r. do 31.12.10 r. umieszczono w rodzinach adopcyjnych 13 dzieci. Dzieci zgłaszane do Wojewódzkiego Banku Danych to przeważnie liczne rodzeństwa, dzieci starsze lub poważnie chore, a więc takie dla których trudno jest pozyskać rodzinę. Wśród dzieci adoptowanych za pośrednictwem MOAO znalazły się również dzieci starsze (w wieku 8 i 9 lat), jak też takie z poważnymi opóźnieniami i obciążeniami zdrowotnymi.

Pomimo zmniejszającej się liczby kandydatów chętnych do zawiązania rodziny zastępczej, jesteśmy w trakcie zawiązywania 3 takich rodzin, w których umieszczonych zostanie 5 dzieci. Warto podkreślić jest to, że do rodzin tych trafią dzieci starsze, w wieku od 6 do 17 lat.

W minionym roku MOAO przeprowadził szkolenia przygotowujące do pełnienia funkcji środowiska zastępczego w 2 grupach, w których uczestniczyli zarówno kandydaci na rodziny zastępcze, adopcyjne i placówki rodzinne.

Zaświadczenia kwalifikacyjne uzyskały 32 osoby starające się o adopcję oraz 8 osób przygotowujących się do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niespokrewnionej z dzieckiem,

w tym 2 osoby starające się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego.

W ramach gromadzenia informacji o dzieciach oczekujących na objęcie zastępczymi formami wychowania rodzinnego pozyskano 21 zgłoszenia małoletnich dzieci z placówek opiekuńczo – wychowawczych współpracujących z MOAO – przede wszystkim z Domu Małych Dzieci i Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego w Częstochowie. MOAO otrzymuje również zgłoszenia dzieci z Katolickiej Placówki Wychowawczej w Częstochowie, Domu Dziecka w Chorzenicach i Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Blachowni, jednak są to prawie wyłącznie dzieci starsze, dla których nie zawsze udaje się znaleźć rodzinę, Współpracowano również z Wojewódzkim i Centralnym Bankiem Danych o Dzieciach.

XXI. WIELOFUNKCYJNA PLACÓWKA OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA, UL. LEGIONÓW 58

W 2010 r. w placówce przebywało 85 wychowanków. Opieką całkowitą w grupach wychowawczych objęto 75 wychowanków, w tym 40 dziewcząt i 35 chłopców.

1. Wiek dzieci, które objęte były opieką całkowitą kształtował się następująco :

- 1) 4 – 7 lat - 3 wychowanków,
- 2) 7 – 13 lat - 21 wychowanków,
- 3) 14 – 16 lat - 20 wychowanków,
- 4) 17 – 18 lat - 31 wychowanków.

2. Dzieci przyjęto na podstawie postanowień wydanych przez sądy:

- 1) Sąd Rejonowy w Częstochowie – 60,
- 2) Sąd Rejonowy Katowice-Zachód – 1,
- 3) Sąd Rejonowy w Bytomiu – 4,
- 4) Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach – 3,
- 5) Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej – 4,
- 6) Sąd Rejonowy w Rybniku – 3.

47 dzieci zostało skierowanych do placówki na podstawie spraw opiekuńczych, ze spraw o demoralizację skierowano 7 wychowanków, w 21 przypadkach toczyło się wobec nieletnich zarówno postępowanie opiekuńcze, jak i sprawa o demoralizację.

Wychowanków zakwalifikowano oraz skierowano do następujących form opieki (**tabela nr 12**)

(Tabela nr 12)

Forma opieki	Liczba wychowanków
rodzina własna	5
rodzina zastępcza	1
placówki opiekuńczo - wychowawcze socjalizacyjne	27
młodzieżowy ośrodek wychowawczy	3
młodzieżowy ośrodek socjoterapii	4

Forma opieki	Liczba wychowanków
schronisko dla nieletnich	1
usamodzielnieni (skończyli 18 lat po opuszczeniu placówki)	8
wychowankowie przebywający w pogotowiu opiekuńczym powyżej 3 miesięcy	36
wychowankowie przebywający w pogotowiu opiekuńczym na dzień 31 grudnia 2010	28

XXII. DOM POMOCY SPOŁECZNEJ UL. KONTKIEWICZA 2

Placówka realizowała zadania polegające na zapewnieniu opieki osobom przewlekle psychicznie chorym.

Głównym zewnętrznym źródłem finansowania Domu Pomocy Społecznej w Częstochowie, przy ul. Kontkiewicza 2 był rachunek dochodów własnych, na którym w 2010 r. zgromadzono 99 552 zł z tytułu odpłatności za usługi od osób nie przebywających na stałe w DPS.

Ponadto w 2010 r. otrzymano darowizny w postaci pieniężnej na łączną kwotę w wysokości 2 603 zł. Otrzymano również dary w postaci rzeczowej z Caritas Archidiecezji Częstochowskiej o łącznej wartości 29 690 zł, co przy stale drożejącej żywności pozwoliło znacznie zredukować wydatki przeznaczone na wyżywienie mieszkańców. Otrzymano również darowizny materiałów medycznych na potrzeby gabinetu zabiegowego na kwotę 6 200 zł.

Stan na koniec roku wynosił 192 osoby, z czego 81 osób otrzymuje dofinansowanie z budżetu państwa, a 111 osób dofinansowanych jest przez rodziny oraz gminy.

Podjęto również działania w kierunku pozyskaniu środków z funduszy unijnych. Złożono wniosek, którego, rozpatrzenie ma nastąpić w lutym 2011 r.